

Skleněný strop

Nedostali jsme se na úroveň bohatých evropských zemí, ale zároveň jsme přestali růst. Je to nefunkčnost státu, říká europoslanec Luděk Niedermayer.

ROZHOVOR
str. 12–13

Dvořákova Praha dnes zveřejní program

10. ročník festivalu se uskuteční 7.–23. září a do Prahy tradičně přivede věhlasná hudební tělesa i renomované sólisty.

Program a vstupenky na www.dvorakovapraha.cz.

26694/18 • INZERCE

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,813/+0,195 Kč ➔ PX • 979,45/-0,31% ➔ EURO STOXX 50 • 3434,83/-0,27% ➔ ZLATO • 1257,55 \$/+0,81%

KOMENTÁŘ: KREML NEMÁ RÁD OTÁZKY / str. 11

Krátce

Babišovy kliniky se rozšiřují

Skupina FutureLife patří do fondu Hartenberg přikoupila v Hradci Králové zdravotnické zařízení zaměřené na nemoci jater a zažívacího ústrojí, Hepato-Gastroenterologii HK. Potvrzuje tak, že se nechce zaměřovat jen na asistovanou reprodukci a nadále rozšiřuje svoje portfolio. **str. 5**

Vítkovice chtějí prodat nefunkční zinkovnu

Dvě dcery z impéria Jana Světlíka, Vítkovice Power Engineering a Vítkovice Envi, které jsou v insolvenční, chtějí získat peníze prodejem zinkovny. V té ovšem předloni v létě nastala havárie a od té doby je nefunkční. **str. 6**

První Trumpův politický propadák znejistil trhy

Americký dolar padá, včera klesl dolarový index, téměř o 0,7 procenta pod 99 dolarů. Podle analytiků se investoři bojí, zda prezident Donald Trump dokáže prosadit slibované důležité ekonomické zákony. **str. 8**

twitter.com/e15news

LUKÁŠ KOVANDA:

Tuhá regulace finančnictví má zabránit vzniku další krize. Ve skutečnosti podhoubí pro takovou krizi vytváří; bují stínové bankovnictví. Bravo.

Úředně stvrzeno: ANO má vůdce

Ministerstvo vnitra po měsíci otálení **schválilo změněné stanovy hnutí ANO.** Podle ústavního právníka jsou **nedemokratické** a úřad je měl zamítnout.

UDÁLOSTI / str. 2

9 771803 454307 1 7327

Kováč E15

Zápisník
Daniela Nováka

Řetězce na mušce

Americký jaderný koncern Westinghouse čeká bankrot. Firmu položilo obrovské překročení nákladů na jaderné projekty v USA. Američané však mohou děkovat prozřetelnosti, že se zrušil tendr na dostavbu Temelína, o který soupeřili s Rusy a původně i s Francouzi. Protože kdyby v něm náhodou vyhráli, mohl konec nastat ještě dříve.

Antimonopolní úřad hodlá zahájit několik správních řízení s maloobchodními řetězci kvůli vztahům s dodavateli. ÚOHS to oznámil poté, co schytl kritiku nejen od Agrární komory, ale i od ministra zemědělství. A netřeba si nic namalovat: ministr financí na tom škodný nebude.

Stávka řidičů autobusů za vyšší mzdy získala v šoférských odborech podporu zdola. Shodou okolností je to dvacet let od snad jediné vítězné stávky u nás v soudobých dějinách. Nehleďme na to, že železničáře tehdy vedl Jaromír Dušek. Podstatnější je, že před silou stávky na dráze musel couvnout i tehdejší premiér Václav Klaus.

Roboti mají ve Velké Británii převzít do roku 2030 až třetinu pracovních míst. V Německu a v USA to má být dokonce ještě více. Pomiňme fakt, že lidští roboti (pardon – lidské zdroje) asi z fabrik jen tak nezmizí, ale budou makat jen trochu někde jinde. Podstatnější mohou být politické dopady. Třeba se totiž dočkáme hnutí, která budou mít ve znaku místo přeškrtnutých minaretů škrtnutého robotka.

Protagonisté dne

Andrej BABIŠ

PŘEDSEDA HNUTÍ ANO

Ministerstvo vnitra schválilo hnutí ANO nové stanovy i přesto, že panují pochybnosti o jejich demokratičnosti.

str. 2

Jan PAPAREGA

PRIMÁTOR MOSTU

V nové hale japonské firmy Hi-Lex u Mostu, jež má být hotova napřesrok v červnu, najde do roku 2023 práci 250 lidí.

str. 5

Bojko BORISOV

VÍTEŽ BULHARSKÝCH VOLEB

Vítěz voleb v Bulharsku má největší šanci sestavit budoucí vládu, bude se ale při vládnutí muset spoléhat na koalici.

str. 10

KOMPLIKACE V NÁCHODĚ

Foto: čtk

OSM MĚSÍCŮ trvající oprava úseků na tranzitní silnici vedoucí přes Náchod ve směru od Hradce Králové na hranici s Polskem komplikuje dopravu v tomto východočeském městě. Ve směru do Polska jezdí veškerá doprava přes opravovaný úsek jednosměrně, v opačném směru musejí řidiči objíždět kamí. Pro kamiony vede objížďka až přes Trutnov.

Vnitro kývlo Babišovi. Právníci to kritizují

■ Úředníci odmítli stížnost exhejtmana Oty Košty, který napadl změněné stanovy ANO. Podle ústavního právníka Jana Kysely jsou nedemokratické a měly být zamítnuty.

Pavel Otto

Bezprecedentní pravomoc šéfa ANO Andreje Babiše libovolně škrtnat, doplňovat a měnit pořadí jmen na kandidátních listinách pro jakékoli volby platí. Navzdory stížnosti bývalého olomouckého hejtmana Oty Košty (ANO), který změnu stanov odhlasovanou na únorovém sněmu hnutí napadl, ji zaregistrovalo ministerstvo vnitra.

Podle ústavního právníka Jana Kysely měli úředníci stanovy zamítnout. Za nedemokratické je považuje i člen ústavně-právního výboru Poslanecké sněmovny Martin Plíšek (TOP 09).

Registraci stanov potvrdila Hana Malá z tiskového oddělení vnitra. „Podle zákona o sdružování v politických stranách a hnutích je mohou napadnout soudní žalobou jen členové dotčeného subjektu,“ uvedla.

Košta, jehož odvolání Babiš před měsícem inicioval, považuje změnu za autoritativní. „Pokud se v hnutí budou používat způsoby, které s demokracií nemají nic společného, tak mi to vadí,“ konstatoval s tím, že do února schvaloval kandidátky výbor ANO složený z členů vedení a předsedů krajských organizací hnutí. Košta zvažuje, že se kvůli změněným stanovám obrátí na soud.

Exhejtman vychází ze zákona, kde se píše, že vzniká a vyvíjet činnost nemohou strany a hnutí porušující ústavu a další právní předpisy. A také ty, které nemají demokratické stanoviny.

Podle Kysely vede liberální přístup vnitra jako registračního úřadu k absenci přesnějšího rozlišování toho, co je ještě demokratický charakter stanov. „Není asi příliš pravděpodobné, že do stanov někdo napíše, že strana je organizována na vůdcovském principu, což ovšem neznamená, že na takovém principu organizována

není,“ uvedl s tím, že stanovy ANO mu připadají minimálně stejně hraniční jako svého času ty, jimiž se řídilo hnutí Úsvit.

„Za demokracii nepovažují takzvaný plebiscitní césarismus, kdy z lidu vzejde autoritativní vůdce, jenž si lidem nechává schvalovat své politické záměry, vždy s implikativní otázkou: Chcete mne? Čím je politická strana důležitější, tím více to vadí, protože neplní funkce agregace a reprezentace zájmů občanů – voličů,“ dodal právník.

Vnitro mělo podle něj stanovy zamítnout i proto, aby umožnilo vyslovit se soudům, na něž by se nespokojené ANO obrátilo.

Poslanec Plíšek míní, že před letošním soubojem o dolní komoru parlamentu i dalšími volbami bude hnutí čelit vlně žalob vyškrtnutých nebo na nevolitelných kandidátů.

Zatímco v minulosti nebyli žalující úspěšní, protože šlo o strany s kolektivním rozhodováním, tentokrát by členům ANO mohly dávat soudy za pravdu.

„Není příliš pravděpodobné, že do stanov někdo napíše, že strana je organizována na vůdcovském principu,“ domnívá se právník Jan Kysela.

Ministerstva se začínají přetahovat o vliv nad OKD

■ Ministerstvo průmyslu a obchodu včera ústy svého nastupujícího ministra Jiřího Havlíčka (ČSSD) odmítlo návrh ministerstva financí, aby závaznou nabídku na koupi černouhelné společnosti OKD podal státní podnik Prisko.

NOVÝ MINISTR. Prezident Miloš Zeman jmenuje Jiřího Havlíčka ministrem průmyslu a obchodu příští týden.

Andrej Babiš (ANO) chce už v příštím týdnu předložit vládě k projednání návrh na převzetí krachující těžební společnosti OKD státním podnikem Prisko. Právě ministerstvo financí vykonává v této firmě akcionářská práva. Podnik má podle návrhu rezortu zaplatit za firmu 80 milionů korun.

Zájem koupit OKD měl i státní podnik Diamo, ve kterém vykonává akcionářská práva ministerstvo průmyslu. Vláda ale v únoru záměr koupit firmu za korunu neschválila. Podle Havlíčka je ale Diamo lepší volbou. „Státní podnik Diamo je jednoznačně lepším a přirozenějším řešením než společnost Prisko, která má v současné době pouze tři zaměstnance,“ dodal Havlíček.

Babiš při včerejší návštěvě Jihlavy řekl, že nechce, aby do OKD vstoupilo Diamo, protože s ním jsou špatné zkušenosti například kvůli jeho výběrovým řízením na sanaci ostravských lagun.

Havlíček se k prodeji OKD vyjádřil po své návštěvě u prezidenta Miloše Zemana. Jeho mluvčí Jiří Ovčáček následně na Twitteru oznámil, že prezident dosavadního náměstka Havlíčka jmenuje do ministerské funkce v úterý 4. dubna.

Jiří Havlíček na schůzce prezidenta informoval o svých prioritách v úřadu, za něž považuje dokončení schvalování zákona o elektrických komunikacích, zákona o urychlení výstavby vy-

sokorychlostního internetu nebo novely zákona o České obchodní inspekci.

Kromě schvalování zákonů chce také řešit zmíněnou situaci v OKD nebo problém s tureckou elektrárnou Yunus Emre společnosti Adularya. Na její stavbu poskytla úvěr Česká exportní banka (ČEB) a hrozí to, že kvůli problémům se spuštěním elektrárny by Česko mohlo o investici za víc než deset miliard korun přijít.

Nového ministra čeká také výběr kandidátů nově zřízené rady Energetického regulačního úřadu (ERÚ). Včera potvrdil, že dodrží termín navržení členů rady na přelomu května a června, o kterém mluvil už jeho předchůdce Jan Mládek (ČSSD). /čtk/

Obcím i krajům stoupl přebytek rozpočtu

Obce loni hospodařily s přebytkem 39,7 miliardy korun, což je o 17,9 miliardy meziročně více. Kraje vykazaly přebytek hospodaření 12,7 miliardy korun, předloni měly schodek zhruba 400 milionů korun.

Celkové příjmy obcí, kterých je v Česku celkem 6248, loni činily zhruba 279 miliard korun, což je meziroční pokles o 0,5 miliardy korun. Celkové výdaje obcí meziročně klesly o 18,4 miliardy na 239,2 miliard korun.

Celkové příjmy krajů loni stouply meziročně o 7,5 mi-

liardy na 168,3 miliardy korun, celkové výdaje klesly o 5,6 miliardy na 155,6 miliard korun.

Za vyššími příjmy krajů byl podle ministerstva především růst inkasa daňových příjmů způsobený dobrým vývojem ekonomiky, který se prostřednictvím sdílených daní promítá v růstu příjmů. Vliv měla také změna rozpočtového určení daní ve prospěch krajů. Zároveň ale obcím a krajům výrazně klesly kapitálové, tedy investiční výdaje. /čtk/

Krátce

Soudy budou řešit podplácení v České poště

Pražské vrchní státní zastupitelství podalo obžalobu na dva lidi a jednu firmu za korupci v souvislosti se zajištěním bezpečnostních služeb pro Českou poštu. Podle dřívějších informací se kauza týká firmy Alkom.

Na demolice dostanou kraje miliony

Ministerstvo pro místní rozvoj pošle 90 milionů korun z národních dotací na demolice chátrajících budov v sociálně vyloučených oblastech. /čtk/

Radnice dostanou miliardu na investice

Městské části dostanou od magistrátu na své investiční akce z rezervy města celkem 1,276 miliardy korun. Rozdělení peněz schválil magistrátní finanční výbor. Finance mají jít na 72 projektů, rozdělení peněz musejí ještě schválit pražští zastupitelé.

Jednotlivé radnice na magistrát zaslaly 160 žádostí za 2,738 miliardy korun.

„Hodnotili jsme význam akcí z hlediska společenského, celopražského i rozestavenosti a finančních nároků na budoucí fáze výstavby,“ řekla náměstkyně primátorky Eva Kislingerová (ANO).

Většina peněz půjde do školství a sportu. Z celkové částky půjde 812,5 milionu korun velkým městským částem, Praha 23 až 57 dostanou 462,6 milionu. „Přibližně 60 procent těchto finančních prostředků bude použito na projekty v oblasti školství, zbytek je potom určen na projekty pro sport, volný čas a veřejný prostor,“ uvedla Kislingerová.

Původně vedení města chtělo rozdělit asi 1,08 miliardy na 57 projektů. Praha poté doplnila seznam projektů určených ke schválení. /čtk/

Zhruba **60** procent poskytnutých finančních prostředků bude použito na projekty v oblasti školství.

266878/27

INZERCE

MODERNÍ BYTY v Letňanech

blízko metra za dostupné ceny

NOVÁ ETAPA
PRODEJ ZAHÁJEN

- jen 5 minut na metro
- pěšky k nákupnímu centru
- lesopark v sousedství
- efektivní úsporné domy **B**
- ukázkový byt PÁ-NE 12-17 hod.

Garantovaná
HYPOTÉKA
pro všechny
1,89%
max. p.a.

Zprostředkovatelem úvěru je CENTRAL GROUP a.s., Příklad: výše úvěru 2.000.000 Kč, doba trvání 30 let, celkový počet splátek 360, měsíční splátka 7.283 Kč, pevná úroková sazba po dobu pěti let 1,89% p.a., RPSN 2,07%, celková částka splatná spotřebitelem 2.621.830 Kč. Poplatky související s úvěrem: zdravna poskytnutí hypotéky, zdravna měsíční vedení běžného účtu, zdravna vedení a správa hypotéky, zdravna ocenění nemovitosti, druhé čerpání 600 Kč. S hypotékou Vám dále vzniknou následující náklady: sozadované pojištění nemovitosti, poplatek banke za odeslání pokynu k výmazu zástavního práva a dalších práv z katastru nemovitosti při ukončení hypotéky ve výši 500 Kč společně s náklady na řízení u katastru nemovitosti v předpokladané výši 1.000 Kč. Úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti.

226 222 222

www.central-group.cz

**CENTRAL
GROUP**

SPECIÁLNÍ AUTO-MOTO ČÍSLO!

právě
v prodeji

POŘÍDÍŠ V TRAFICE NEBO POHODLNĚ PŘES SMS!

POŠLI SMS VE TVARU **FORMEN173**MEZERA**JMENO**MEZERA**PRIJIMENI**MEZERA**ADRESA**MEZERA**PSC** NA TELEFONNÍ ČÍSLO **90211**

PŘÍKLAD: FORMEN173 JAN NOVAK PRUBEZNA 233 OLOMOUC 2536.

CENA KAŽDÉ PŘIJATÉ SMS JE 69 Kč VČ. DPH (ZAHRAUJE POŠTOVNÉ I BALNÉ). PROVOZUJE CN INVEST, A. S., INFOLINKA 296 363 199 VE VŠEDNÍ DNY 8-16HOD. MOBIL@CNINVEST.CZ, WWW.PLATMOBILEM.CZ

 CASOPISFORMEN **FORMEN_CZ**

FORMENONLINE.CZ

Babišovy kliniky se rozšiřují, přibyli specialisté z Hradce

■ Zdravotnická skupina spadající pod holding Hartenberg posiluje mimo svůj hlavní obor asistované reprodukce. Koupila už osmnácté zdravotnické zařízení.

Adéla Čabanová

Skupina FutureLife patří do fondu Hartenberg přikoupila v Hradci Králové zdravotnické zařízení zaměřené na nemoci jater a zažívacího ústrojí, Hepato-Gastroenterologii HK. Potvrzuje tak, že se nechce zaměřovat jen na asistovanou reprodukci a dále rozšiřuje portfolio.

Holding Hartenberg založil Andrej Babiš, šéf hnutí ANO, a podle vyjádření vedení holdingu do něj vložil největší díl kapitálu. V současnosti je holding ve správě svěrečnického fondu, aby mi-

nistr financí vyhověl novým pravidlům vyplývajícím ze zákona o střetu zájmů.

Už dříve Hartenberg, který je nejsilnějším poskytovatelem asistované reprodukce v Česku, uvedl, že jeho strategií je poskytovat rozsáhlejší spektrum zdravotní péče.

Hepato-Gastroenterologie HK má zhruba osmnáct zaměstnanců a v roce 2015 vykazala obrát čtyřicet milionů korun. Vlastní i desetinu Hradecké polikliniky III, kde svoje ordinace provozuje. FutureLife ambulance koupil před třemi týdny od dvou lékařů, kteří v nich zároveň pracují.

„Podrobnosti o transakci nebudeme zveřejňovat,“ uvádí Markéta Klucová z vedení FutureLife. Kupní cena

nebyla oznámena. „Pokud budeme vycházet z poslední účetní uzávěrky dostupné v obchodním rejstříku, lze předpokládat, že se transakční hodnota mohla pohybovat na rozmezí osmdesát až devadesát milionů korun,“ odhaduje Zdeněk Zavadil z poradenské skupiny Redbaenk. Pripomína ovšem, že je to hrubý odhad, poslední účetní závěrka pochází z roku 2015 a hodnota firmy se mohla změnit.

V Hradci Králové zatím měla FutureLife kliniku Sanus, jež se zabývá asistovanou reprodukci, gynekologií, urologií a plastickou chirurgií. „Společnost bude dál fungovat samostatně, jen využije synergií našeho holdingu,“ uvedla Klucová.

Hradecké zdravotnické zařízení, jež koupil Hartenberg, mělo v roce 2015 obrát

40

milionů korun.

HORSKÉ DRÁHY NA EXPORT

Foto: crest.com

SPOLEČNOST HUISMAN ze Sviadnova na Frýdecko-Místecku vyrábí pět setů horských drah a části vozíků pro tyto dráhy, jež budou sloužit v síti nákupních center v Indonésii. Objem zakázky se pohybuje ve vyšších desítkách milionů korun. Horské dráhy Huisman vyrábí pro firmu Vekoma, světového lídra na trhu zábavního průmyslu.

Japonci chystají u Mostu továrnu za 1,2 miliardy korun

■ Už v červnu příštího roku má zahájit provoz nový závod společnosti Hi-Lex na výrobu autodílů. Vytvoří stovky pracovních míst.

Japonská společnost Hi-Lex postaví u Mostu továrnu na dveřní systémy pro automobily. Investuje do ní 1,16 miliardy korun. Stavba závodu by měla být dokončena v červnu příštího roku. V první fázi chce společnost

Hi-Lex Czech přijmout sto pracovníků. Do roku 2023 plánuje zaměstnat až 250 lidí. Uvedla to agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest.

„Česká republika má velmi vyspělou podnikatelskou infrastrukturu a výhodnou pozici, kterou využijeme při expanzi našeho podnikání nejen v Evropě, ale také celosvětově. Kromě přístupu na přední automobilové trhy oceňujeme také širokou základnu kvalitních českých subdodavatelů,“ zdůraznil prezident a současně vý-

konný ředitel Hi-Lex Europe Taro Teraura.

Japonské společnosti jsou na žebříčku zahraničních investorů v České republice na druhém místě za Němci. Státní agentura CzechInvest dosud eviduje japonské investice ve výši 124 miliard korun.

„Většina japonských firem v Česku pochází z oblasti automotive a vyrábí kvalitní produkty pro německý trh. Radě z nich dodávají čeští dodavatelé,“ připomněl generální ředitel CzechInvestu Karel Kučera.

Japonské podniky dosud v Česku vytvořily 28,7 tisíce nových pracovních míst. Největší investicí japonských firem v Česku byla výstavba kolínského závodu na malé vozy Toyota/PSA v hodnotě 23,5 miliardy korun. Výrobce klimatizačních jednotek Denso v roce 2001 v Liberci postavil závod, do kterého investoval víc než 9,5 miliard korun. Japonská skupina Asahi Group Holdings také koupila Plzeňský Prazdroj a další východoevropské pivovary za celkem 7,3 miliardy eur. /čtk/ **Více E15.cz**

Jihočeši opraví silnici do Rakouska

Jihočeský kraj chce v nejbližší době modernizovat silnici z Nové Pece na Prachaticku k lyžařskému areálu Hochficht, který se nachází na česko-rakouských hranicích. Náklady na projekt činí téměř půl miliardy korun.

Kraj hodlá na úpravu komunikace o délce čtrnácti kilometrů, při níž vznikne třeba i obchvat části Nové Pece, využit evropské dotace. Komunikace se nově z velké části vyhne Nové Peči a obchvat odkloní dopravu i z Bližší Lhoty. Právě obchvaty významně zvyšují cenu stavby. /čtk/

Vítkovice se snaží prodat nefunkční zinkovnu

■ Insolventní dcery vítkovického holdingu, Vítkovice Power Engineering a Vítkovice Envi, hledají kupce pro zinkovnu, která je kvůli havárii už rok a půl nefunkční.

Jan Stuchlík

Dvě dcery impéria Jana Světlíka, Vítkovice Power Engineering a Vítkovice Envi, které jsou v insolventci, chtějí získat peníze prodejem zinkovny. V té ovšem předloni v létě nastala havárie a od té doby je nefunkční.

Vítkovice PE už ve výroční zprávě za rok 2015 uvedly, že část zařízení je v likvidaci. Také teď firma v zadávací dokumentaci k výběrovému řízení uvádí, že technologická zařízení zinkovny jsou nefunkční a částečně demontovaná.

Nejzajímavější na transakci tak mohou být pozemky, na kterých areál v ostravských Vítkovicích stojí. Necelých šest tisíc metrů čtverečních, na nichž se rozkládají haly a venkovní obslužné plochy, jsou ovšem

uvnitř areálu Vítkovice PE. Firma se proto zavázala, že přes své pozemky k zinkovně zřídí přístup z Ruské ulice.

Detaily výběrového řízení nechce komentovat.

Potenciální zájemci musejí zaslat nabídky do 7. dubna. Mohou chtít celou zinkovnu i s materiálem, který v ní zůstal, nebo si koupit jen pozemky se zařízením a 150 tun zinku, který zbyl po havárii v zinkovací vaně, nechat jinému zájemci. Čistý kov by měl při současných

světových cenách hodnotu necelých dvanáct milionů korun. Odborníci obeznámení se situací ve Vítkovicích ale tvrdí, že získat zinek bude nákladné.

Po havárii kov včetně příměsí zůstal v zinkovací vaně, kde zatuhl. Vana je navíc v zemi. Kdo by se chtěl k zinku dostat, musel by vanu zahřát na více než 400 stupňů Celsia, aby se materiál znovu rozpustil. Kvůli příměsím už ovšem nebude mít stejnou hodnotu jako čistý kov. Takovou operaci zvládne podle oslovených expertů jen pár firem v Evropě. Náklady by se mohly pohybovat v řádu nižších jednotek milionů korun.

Čistý kov v zinkovací vaně by měl při současných cenách hodnotu necelých 12 milionů korun.

ROZŠÍŘENÍ VÝROBY

Foto: čtk

VÝROBCE AUTOSKEL AGC Automotive Czech začal stavět v areálu v Chudeřicích u Teplíc další výrobní halu v hodnotě 200 milionů korun. Zkušební provoz, do něhož firma přijme několik desítek pracovníků, má začít ve druhé polovině roku.

Trh finteku činí v Česku 5,1 miliardy

Rychle rostoucí trh finančně-technologických společností, které využívají technologie jako sociální sítě, chytré mobily či internet při poskytování finančních služeb, teď v Česku dosahuje zhruba 5,13 miliardy korun. Ukazuje to zpráva britského vládního oddělení pro mezinárodní obchod zpracovaná ve spolupráci se společností Deloitte. Zpráva předpokládá růst fintech investic do roku 2020 o 55 procent ročně.

/čtk/

Více E15.cz

FINTECH REVOLUCE

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vyšel 27. února.

E15 PREMIUM

Regulátor vypsál aukci kmitočtů pro rychlé sítě 5G

Jan Pavec

Český telekomunikační úřad spustil aukci kmitočtů pro rychlé mobilní sítě 5G v pásmu 3,7 gigahertzu. Souhrnná vyvolávací cena je 145 milionů korun, dražit se bude pět bloků v šířkách vždy po čtyřiceti megahertzech.

Zájemci mohou posílat přihlášky do 9. května, o den později budou obálky otevřeny. Operátoři pak musejí spustit sítě do dvou let. Vyplývá to z informací Českého telekomunikačního úřadu.

V rámci aukce budou moci nyní operátoři, tedy O2, T-Mobile a Vodafone, dražit nanejvýš jeden blok o velikosti 40 MHz. Podmínky aukce otevírají prostor případnému novému zájemci o poskytování vysokorychlostního internetu, pro který by bylo vyhrazeno pásmo dvojnásobně širší. Pokud se jiný zájemce do soutěže nepřihlásí, budou moci nyní operátoři dražit po dvou

blocích. „Jedním z cílů aukce je podpořit hospodářskou soutěž v elektronických komunikacích,“ uvedl předseda rady Českého telekomunikačního úřadu Jaromír Novák.

Více E15.cz

Budoucnost mobilních telefonů

Sítě 5G slibují přenosové rychlosti v řádu jednotek gigabitů za sekundu, což je výrazně více, než dokáže nynější technologie LTE. Zatím ovšem neexistuje mezinárodně přijatý standard parametrů sítí 5G a koncových zařízení. S přijetím se počítá v roce 2018 nebo 2019. První komerční sítě operátoři oznámili na rok 2020. Pokročilé sítě 5G bude podle nedávného průzkumu asociace světových mobilních GSMA v roce 2025 po celém světě využívat 1,1 miliardy mobilních zařízení.

Česko stále otálí s tažením proti daňovým rájům

■ Evropská směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem proniká do práva okolních zemí rychleji.

Jaroslav Bukovský

Český stát se dostatečně nesnaží skoncovat s praktikou firem vlastněných z daňových rájů, a to i zevnitř Evropské unie. Nejen v Česku běžný model daňových úspor skrze mateřskou firmu v Nizozemsku se snaží rozbit evropská směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem. Její převzetí do českého daňového práva ale probíhá příliš pomalu. „Část velkých firem v Česku má vlastníka v Holandsku a některé z nich jsou postaveny kvůli daňové optimalizaci a Finanční správa to neřeší. Tyto struktury přitom mohou zmizet velmi rychle, pomohlo by, kdybychom rychle transponovali direktivu, která už byla schválena. Kontaktoval jsem v této věci

ministra financí, jestli máme nějaké důvody to dělat co nejpomaleji,“ uvedl europoslanc Luděk Niedermayer.

Unijní direktiva byla schválena v červenci roku 2016, ministerstvo financí k ní během března otevřelo veřejnou diskusi. Lhůta Česka pro přijetí směrnice je konec roku 2018, úřad tak zatím není s transpozicí ve skluzu. „Některá ustanovení směrnice nabízejí pro implementaci více variant. Cílem ministerstva při rozhodování o vhodné variantě bylo vybrat tu, která zajistí ochranu fiskálních zájmů Česka, bude spravovatelná a nezatíží zbytečně daňové poplatníky,“ uvedl mluvčí úřadu Jakub Vintrlík.

Proces přijetí směrnice prý zdržuje zejména neurčitost směrnice, ale i připravenost domácího da-

ňového práva. „Transpozice v některých okolních zemích probíhá rychleji než v Česku, a to především s ohledem na téma omezení úrokových nákladů. Na druhé straně mají tyto země často historický náskok v daňové legislativě,“ míní poradce BDO Tax Marek Moudrý. V českém kontextu je podle

Z Nizozemska, Lucemburska a Kypru pochází přes

300

miliard korun kapitálu českých firem.

něho řada věcí ze směrnice zcela nová. „Zároveň ale na rychlost transpozice neexistuje momentálně žádná politická vůle,“ dodává Moudrý. Podle dat poradenské společnosti Bisnode dominuje mezi zahraničními vlastníky z daňových rájů Nizozemsko následované Lucemburskem a Kyprem. Firmy se sídlem v těchto zemích drží v českých dcerách podíly na základním jmění přesahující 300 miliard korun.

ROZHOVOR str. 12 a 13

Krátce

Češi v Afghánistánu postaví cementárnu

Česká republika hodlá investovat 1,74 miliardy korun do produkce cementu v západním Afghánistánu. Informovala o tom afghánská soukromá televize 1TV s odvoláním na afghánské činitele. V provincii Herát vznikne závod s denní produkcí 1600 tun cementu.

Více E15.cz

milo to Sdružení agentur pro výzkum trhu a veřejného mínění s tím, že tržby agentur rostou nepřetržitě od roku 2012.

Firma GZ Media zvýšila tržby o desetinu

Společnosti GZ Media, jednomu z největších světových výrobců CD, DVD a gramofonových desek, loni meziročně vzrostly

E-shop Notino.cz utřel 7,4 miliardy korun

Internetový obchod Notino.cz (dříve Parfums.cz) letos očekává nárůst tržeb na 7,4 miliardy korun. Loni společnost zvýšila tržby o 31 procent na 5,9 miliardy korun. Notino, který patří mezi největší tuzemské e-shopy, plánuje expandovat na pět evropských trhů. Podíl Česka na celkovém obratu firmy dosahuje zhruba dvaceti procent.

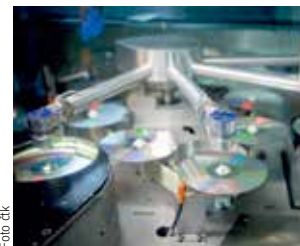

Foto: ikt

tržby o deset procent na 2,45 miliardy korun. Firma vyrobila 25 milionů desek, z toho téměř 24 milionů v závodě v Loděnici a 1,3 milionu v USA.

Příjmy z výzkumu trhu dál rostou

Tržby agentur, které se zabývají průzkumem trhu a veřejného mínění, loni meziročně vzrostly o sedm procent a dosáhly téměř 2,65 miliardy korun. Zadávatelé měli zájem hlavně o analýzu sociálních médií a mobilní průzkumy. Ozná-

Pardubická ERA vybaví letiště v Turíně

Výrobce pasivních radarů ERA z Pardubic vyhrál tendr na dodávku systému, který se bude podílet na řízení letového provozu v severoitalském městě Turíně. Souprava mnoha zařízení lokalizuje letadla na letišti i ve vzduchu. /čtk/

portál nového životního stylu

flowee®

www.flowee.cz

První Trumpův politický propadák znejstil investory

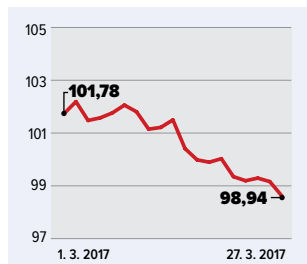
■ Dolar propadá už od začátku března. Je na najnižší hodnotě od loňského listopadu.

Arsen Lazarevič

Americký dolar výrazně padá. Jen během pondělka klesl dolarový index, který zahrnuje euro, japonský jen, britskou libru, švýcarský frank a další důležité světové měny, téměř o 0,7 procenta na méně než 99 dolarů.

Podle analytiků se na tomto vývoji podepsaly obavy investorů o to, zda prezident Donald Trump bude schopný prosadit slibované důležité ekonomické zákony. Právě ty by však měly vést k posilování dolaru. Trumpova administrativa totiž koncem minulého týdne nesehnala ve své Republikánské straně dostatečnou podporu pro zrušení zdravotní reformy označované jako Obamacare. „Trh se tak vrací zpátky

Vývoj dolarového indexu

Pramen Investing.com

na zem a znovu přehodnocuje, co z Trumpova plánu je realizovatelné a co neprojde přes zákonodárce,“ uvádí Helena Horská, analytička Raiffeisenbank.

Dolar také výrazně propadl vůči euru. Zatímco na počátku měsíce bylo jedno euro k dostání za 1,05 dolaru, nyní už je třeba za něj dát více než 1,09 dolaru. „Ve výsledku se tak euro proti dolaru vyříplalo v průběhu března na nejsilnější hodnotu od loňského listopadu,“ uvedl Jan Vejmelek, ekonom Komerční banky, podle kte-

rého dolaru nepomohlo ani březnové zasedání centrální americké banky, na kterém sice byly zvýšeny dolarové úrokové sazby, nijak se to ale nedotklo vyhlídek jejich dalšího vzestupu.

Současná situace na trhu by tak mohla vést k pozdějšímu zvyšování úrokových sazeb, což by mohlo také negativně ovlivnit kurz dolaru. „Bez vyhlídek na další nové škrty, které by měly podpořit růst ekonomiky, je pravděpodobné, že se odloží zvyšování úrokových sazeb,“ uvedla Kathy Lien ze společnosti FX Strategy.

Důležité jsou podle Horské také makroekonomické ukazatele americké ekonomiky. Podle nich se podpora dolaru, kterou získával z postupně rostoucích úrokových sazeb, z velké části už vyčerpala. „Trh si opět začal všimnat nerovnováh v americké ekonomice – především pak rostoucího obchodního schodku,“ dodala analytička.

Více E15.cz

ČÍNSKÝ OBR. China Southern je největším z čínských státních leteckých přepravců.

China Southern jedná s American Airlines

Spojení mezi dvěma největšími světovými trhy letecké dopravy zřejmě posílí. Největší čínské aerolinie China Southern jedná o propojení se světovou jedničkou American Airlines. China Southern je největším čínským přepravcem podle počtu cestujících. Státem kontrovaná čínská společnost uvedla, že American Airlines by v ní mohly převzít určitý majetkový podíl v podobě nově vydaných akcií. Jedná se i o dalších formách spolupráce. Akcie aerolinek na hongkongské burze po zprávě vzrostly o více než pět procent.

American Airlines by se dohodou s China Southern staly druhým americkým přepravcem, který by vlastnil část čínské letecké společnosti. Delta Air Lines

předloni koupila za 450 milionů dolarů (11,2 miliardy korun) 3,55 procenta akcií China Eastern Airlines.

Peking signalizoval, že chce reformovat sektor letecké přepravy a zavést do něj smíšené vlastnictví a soukromý kapitál. Snaží se tím o zlepšení efektivnosti a konkurenceschopnosti státem vlastněných podniků.

Podle analytiků by výsledkem jednání obou společností měla být i při nákupu akcií China Southern spíše jen další dohoda o sdílení letů, takzvaný code-sharing. Jde o nejčastější úmluvu, kterou mezi sebou aerolinky uzavírají a v jejím rámci dávají dohromady své zdroje, aniž by muselo docházet k vlastnickému propojení. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 27. 3. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,946
Čína	1	3,609
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,632
Japonsko	100	22,527
Kanada	1	18,586
Maďarsko	100	8,710
Norsko	1	2,931
Polsko	1	6,337
Rusko	100	43,671
Švédsko	1	2,829
Švýcarsko	1	25,223
Turecko	1	6,892
USA	1	24,813
Velká Británie	1	31,273

Akcie na pražské burze

27. 3. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	74,10	-1,20 %
ČEZ	437,30	-0,32 %
Erste Bank	818,40	-0,87 %
Fortuna	107,00	0,00 %
Kofola	401,00	0,25 %
KB	955,60	-0,04 %
Moneta	84,90	0,12 %
O2 CR	280,00	-0,71 %
Pegas	823,00	-0,06 %
Philip Mor. ČR	13 349,00	-1,04 %
TMR	675,00	0,00 %
Unipetrol	228,70	0,31 %
VIG	612,70	0,03 %
Celkový objem (v tisících korun)	373 250	

Krátce

Katar investuje v Británii miliardy liber

Katar v příštích pěti letech investuje v Británii pět miliard liber. Na investičním fóru v Londýně to prohlásil šéf katarského investičního úřadu Abdullah bin Muhammad Saúd Al Sání. Bez dalších podrobností upřesnil, že prostředky budou směřovat především do infrastruktury.

Bez kabelové vysavače vytáhly tržby firmy Dyson

O 45 procent na 2,5 miliardy liber (78 miliard korun) vyskočily v loňském roce tržby britského výrobce vysavačů Dyson. Podle agentury Bloomberg firma vděčí za tento skok novým bezkabelovým vysavačům, o které je mimořádný zájem.

Vznikne druhá největší chemička na světě

Evropská komise schválila plán sloučení amerických chemických společností Dow Chemical a DuPont. Obě firmy souhlasily s odprodejem majetků, které antimonopolní oddělení komise požadovalo. /čtk/

Více E15.cz

Hyundai zavřela továrnu v Číně. Údajně z trucu

■ Na pozadí technické odstávky hoří podle agentury Reuters diplomatická roztržka.

Jihokorejská automobilka Hyundai na týden uzavřela jednu ze svých továren v Číně. Automobilka chce podle svého vyjádření v následujícím týdnu v továrně v provincii Che-pej zkontrolovat výrobní linku a upravit technologii. Podle agentury Reuters však lze za tímto krokem vysledovat diplomatické napětí mezi oběma zeměmi.

Agentura připomněla, že Hyundai a další jihokorejské firmy od výrobců kosmetiky po maloobchodní řetězce

začínají pocítovat čínskou nelibost kvůli plánované stavbě amerického protiraketového štítu THAAD na jihokorejském území. Čína se obává, že systém bude sledovat i její vojenské aktivity.

Ochlazení v hospodářských vztazích mezi oběma zeměmi je patrné poté, co čínské ministerstvo turismu nařídilo prodejům zájezdů, aby přestali nabízet cesty do Jižní Koreje. Státní média pak vyzvala k bojkotu jihokorejských výrobků. Čína pro Hyundai představuje největší trh,

prodá zde zhruba čtvrtinu své produkce.

Podle analytiků může být příčinou přechodného uzavření továrny snaha o snížení výroby.

Podle analytiků je to **odveta** za nařízení cestovkám k ukončení nabídek cest do Jižní Koreje.

Prodej v Číně totiž klesá nejen kvůli politickému napětí, ale zvyšuje se i lokální konkurence. Ta sází na levnější varianty sportovní-úžitkových vozů. Jeden z jejich zdejších výrobců, čínská firma Geely, zaznamenal svůj největší zisk za uplynulých osm let. /čtk/

Více E15.cz

Z parketu

Jan Mihulka

Na jak dlouho ještě „Velká“ Británie?

Minulý týden ve středu proběhl v Londýně teroristický útok. Pokud jste v té době sledovali stejně jako většina investorů kapitálové trhy, tak byste zřejmě ani nepostřehli, že se něco děje. Útok měl na trzích malý a jen velmi krátkodobý efekt. Co ale libru a britské dluhopisy evidentně páli více, je blížící se aktivace článku 50 o vystoupení Británie z EU.

Původně hladký odchod se čím dál více komplikuje a řadě firem už dochází trpělivost a stěhují své centrály do evropských států, které členy EU dāl

zůstávají. Vzhledem k tomu, že v EU končí skoro polovina britských vývozů a plán Theresy Mayové s novými bilaterálními smlouvami nepočítá, může se Británie z hlediska přístupu na volný evropský trh dostat do nevýhodné pozice.

Velkou ironií je i fakt, že Británie kvůli brexitu může ztratit i jednotu, o kterou bojovala v mnoha válkách. Už dnes se mluví o novém referendu ve Skotsku, které má vůli v EU zůstat. Ani Irům se nelíbí vézt se s Británií mimo unijní trh. Dost dobře se mi nedaří odhalit ty nesporné výhody, které motivovaly Angličany z EU vystoupit. A přesto největším trhákem evropských voleb jsou strany, které mají cíl vyvést svoji zemi z EU jako jeden z hlavních bodů předvolebního programu. Je to jako zvláštní módní trend, který se většine líbí, ale reálně se to nosit nedá a vlastně ani nechce.

Autor je makléřem Patria Finance

Toshiba vyhlásí bankrot Westinghouse už dnes

■ Náklady na krach Westinghousu by mohly dosáhnout ob- jemu až bilion jenů.

Chystaný bankrot americké jaderné divize japonského konglomerátu Toshiba se oproti původním zprávám uskuteční již dnes. Původní informace hovořily o pátku 31. března. Tvrdí to japonský list Nikkei. Toshiba podle zdrojů připravuje restruktu-

ralizaci divize Westinghouse podle kapitoly 11 zákona o bankrotech. Japonský podnik nechtěl informace komentovat.

Podle listu Nikkei se představenstvo seje již v úterý a rozhodnutí by mohlo padnout v týž den. Finanční podporu by Toshiba měla poskytnout jihokorejská Electric Power Corp, známá jako Kepco. I ta zprávu odmítla komentovat. Toshiba očekává, že přihlášení amerického

podniku do režimu ochrany před věřiteli pro ni bude znamenat náklady až jeden bilion jenů (225,1 miliardy korun). Dosud firma počítala s částkou 712,5 miliardy jenů.

Westinghouse se potýká s obrovskými náklady kvůli překročení rozpočtu dvou jaderných projektů v USA. Auditóři navíc zpochybnili způsob, jakým Westinghouse před časem zaúčtoval převzetí společnosti Chicago Bridge & Iron. /čtk/

Foto: Reuters

DLOUHODOBÉ POTÍŽE. Společnost Toshiba byla v minulém měsíci nucena odložit ohlášení svých výsledků.

264743/132

INZERCE

SVĚT MOTORU Octavia III jako ojetina

EXKLUZIVNĚ! Test dvou exemplářů s více než 200 000 najetými km

- Funguje spolehlivě?
- Která motorizace je nejlepší?
- Jak se o ni starat

Suzuki Swift | Jízdní dojmy | Opel Insignia

Honda Civic | První český test

Mazda CX-5

Reportáž: Jak se kontroluje kvalita LPG

SOUČASNÁ OCTAVIA POD BAZAROVÝM DROBNOHLEDEM

PRÁVĚ V PRODEJI

Borisov může získat premiéřské křeslo. Potřetí

■ Expremiéřova strana GERB by se mohla dohodnout s populisty a s nacionalisty, socialisté vylučují velkou koalici.

Karolína Flaszová

Občané za evropský rozvoj Bulharska (GERB) expremiéřa Bojka Borisova vyhráli předčasné parlamentní volby v nejhudší zemi EU. Za proevropským uskupením skončila Bulharská socialistická strana (BSP), která usiluje o lepší vztahy s Ruskem. „Výsledky potvrdily, že GERB by měla být vedoucí vládní stranou,“ prohlásil Borisov. Je však otázkou, zda se mu podaří sestavit stabilní kabinet.

Současnou bulharskou politickou krizí vyvolaly listopadové prezidentské volby. V nich neuspěla kandidátka GERB Cecka Cačevová, ale bývalý generál Rumen Radev podporovaný socialisty. Borisov splnil slib

NEJISTÁ KOALICE. Bojko Borisov bude muset svoji příští vládu opřít o koalici.

a nabídl parlamentu demisi své vlády. Radev po lednovém nástupu do funkce zákonodárný sbor rozpustil a vyhlásil mimořádné hlasování, už třetí v řadě.

GERB v něm získala téměř 33 procent hlasů, BSP přes 27 procent. Do 240členného

parlamentu se probojovali také nacionalisté, protiturečtí Jednotní vlastenci obdrželi devět procent. Úplně stejné podpory dosáhlo Hnutí za práva a svobody (DPS), které naopak hájí zájmy turecké menšiny. Poslance bude mít ještě populistická

partaj Vůle, pro kterou hlasovala čtyři procenta voličů.

GERB si při svém vzniku stanovila za prioritu boj proti zločinu a korupci. Mnoho Bulharů však má pocit, že se jí tento cíl příliš nedaří plnit. Před hlasováním Borisov mimo jiné sliboval, že bě-

hem příštích čtyř let zajistí vzrůst průměrné mzdy o padesát procent. Chce rovněž zachovat rovnou deseti procentní daň z příjmů.

BSP je nástupkyní komunistické strany a často bývá vykreslována jako trojský kůň Kremlu. Její šéfka Kornelija Ninovová odsuzuje protiruské sankce, které podle ní Bulharsko výrazně poškozuje. Zdůrazňuje, že je pro členství země v Evropské unii, ale nechce, aby v ní pro členy platily dvojitá standardy. V kampani plánovala zvýšení daní lidem s vyššími příjmy a zajištění dostupného bydlení mladým rodinám.

Radev během hlasování uvedl, že doufá v brzké vytvoření vlády i za cenu kompromisů. Borisov dříve vyloučil spolupráci s protureckou partají. Předpokládá se, že by se mohl dohodnout s populisty, potřebovat však bude i podporu nacionalistů. Stabilita v zemi je důležitá i z toho důvodu, že Bulharsko bude v první půli příštího roku předsedat EU.

Navalnyj opět skončil v cele

■ Opoziční vůdce vyfasoval krátký trest, který mu však může přihoršit v dalších kauzách.

Vůdce ruské opozice Alexej Navalnyj byl včera odsouzen na 15 dní do vězení za údajné neuposlechnutí policejních pokynů během zatčení při nedělním masovém protestu v Moskvě. Krátce předtím stejný soud Navalného odsoudil za organizování nedělní demonstrace k pokutě 20 tisíc rublů.

Policejní komando v neděli odpoledne odvedlo opozičního vůdce hned na počátku demonstrace, jakmile opustil

výstup z metra na Puškinově náměstí. Před soudem Navalnyj prohlásil, že se necítí vinen. Odpor prý policii nekladl a demonstrace byla navíc legální, protože moskevská radnice včas nenavrhl jiná místa pořádání náhradou za centrální Tverskou třídu, kterou si organizátoři zvolili.

Obhájce Navalného ihned oznámil, že se proti rozsudku odvolá. Podle agentury TASS může soudní verdikt Navalnému způsobit značné problémy. Podle zákona totiž existence dvou

administrativních trestů, které disident dostal, opravňuje ruské soudy změnit případný dřívější podmíněný trest odsouzeného na nepodmíněný.

Navalnyj byl koncem roku 2014 odsouzen k podmíněnému trestu 3,5 roku za defraudace, které měl způsobit kosmetické firmě Yves Rocher. Počátkem letošního února byl navíc v korupční kauze v lesnickém podniku Kirovles odsouzen k pěti letům vězení podmíněně, zatím ovšem nepravomocně.

/čtk/

NÁZORY str. 11

Alexej Navalnyj dostal trest odnětí svobody na **15** dní.

Krátce

Pákistán staví na hranici s Afghánistánem plot

Zamezit pohybu islamistických ozbrojenců přes hranice by měl plot, který začala pákistánská vláda budovat při hranicích s Afghánistánem. Tento krok podle analytiků zřejmě povede ke zhoršení vztahů zemí. Afghánistán hranice vytyčené za koloniální správy v 19. století nikdy neakceptoval.

Merkelová vyloučila koalici s AfD a Levicí

Konzervativní unie CDU/CSU nepůjde po zářijových parlamentních volbách do koalice ani s Alternativou pro Německo (AfD), ani s Levicí. Žádnou z ostatních možných koalic ale nevylučuje. Prohlásila to německá kancléřka a šéfka CDU Angela Merkelová.

Běloruský disident žádá svobodu pro zatčené

Běloruská opozice žádá propuštění osob zadržovaných při víkendových demonstracích, demisi ministra vnitra a úplné zrušení kritizovaného zákona o zdanění nezaměstnaných. V Minsku a několika dalších běloruských městech se v sobotu sešly stovky lidí, asi 400 jich režim zadržel. /čtk/

Tvář dne

„Diamo má dlouholeté zkušenosti s útlumem hornictví, a je tedy zárukou, že útlum v Moravskoslezském kraji bude pokračovat správně,

řekl budoucí ministr průmyslu

Jiří Havlíček

str. 3

Foto: článek

Komentář

Michael Romancov

Kreml nemá rád otázky

Když od března do září 1969 probíhala na Dálném východě sovětsko-čínská pohraniční válka, nesmělo se o ní v sovětských médiích informovat. Podobně jako o dekádu později o bojích v Afghánistánu. Sovětský svaz totiž stál na stráži míru a bojoval proti imperialismu v čele světového komunistického hnutí, do jehož řad patřila i komunistická Čína. Čínští komunisté už v tu dobu sice byli „odhaleni“ jako revizionisté a úchylkáři, ale přiznat, že vypukla otevřená válka, i když to všichni věděli, možné nebylo.

Nicméně vznik dobové legendy o pokojně orajícím sovětském traktoru, který po napadení Číňany opětovně palbu, poté se vznesl a odletěl na základnu, ukazuje, že dokonce i v dobách naprostého informačního monopolu se zprávy o událostech určitého významu a měřítka nedaly zcela udržet pod pokličkou. Protikorupční mítinky, které v neděli proběhly ve většině ruských měst, byly státními médii okázale

ignorovány. Ale sociální sítě spolu s několika málo nezávislými médii informace zprostředkovaly.

V pondělí tiskový orgán ruské vlády, list Rossijskaja Gazeta, který o protestech důsledně mlčel, přinesl sdělení, že Kreml měřítko akcí hodnotí střizlivě a nechce nic přecenit ani podcenit. Organizátoři (jméno Navalnyj zásadně není uváděno) účastníky oklamali

Jedinou formou komunikace, kterou ruští vládcí ve veřejném prostoru povolují, je rituální demonstrace oddanosti.

a vyprovokovali k účasti na nepovolených akcích, čímž vystavili jejich zdraví a životy možnému ohrožení. Nikomu nebylo bráněno, aby se mítinky konaly v souladu s ruskými zákony, což se v mnoha městech také stalo. Kritika z USA a EU, že se o akcích neinformovalo, je falešná, neboť v Rusku vláda neovlivňuje mediální obsah a média prostě informují o tom, co sama považují za podstatné. Požadavky na propuštění zatčených jsou projevem používání

dvojích standardů. Požadavkům, které byly vysloveny náležitou formou a v souladu se zákonem, bude Kreml věnovat pozornost.

Státní moc na nedělní „procházku proti korupci“ nereagovala otevřeným násilím, ale ze všech měst včetně těch, kde akce byly provedeny v souladu s platnými zákony, přicházejí informace o rostoucích počtech zatčených. Na otázky, které lid mocipánům položil, zatím režim odpovídá typicky ruským způsobem: Nedodrželi jste povolenou formu, proto nás nezajímá obsah.

Problém je, že jedinou formou komunikace, kterou ruští vládcí už velmi dlouho ve veřejném prostoru povolují, je rituální demonstrace oddanosti. Ti, co jsou oslabeni, jako byli Mikuláš II., Gorbačov nebo Jelcin, nepřijemné otázky ignorovali. Ti silní jako Stalin rovnou likvidovali tazatele, takže kladených otázek postupně začalo ubývat. Na přelomu let 2011 a 2012 Putin období nepřijemných dotazů ustál a následným rozpoutáním války na Ukrajině dosáhl vrcholu popularity. Nevíme, co přijde po nedělních protestech, ale jisté je, že Putin chce být považován za silného. Představa, že by zavedl princip odpovědné vlády, je nesmyslná.

Autor je politický geograf

Kovaříkova kovárna

Kresba Břetislav Kovařík

Růst Česka narazil na skleněný strop

Jaroslav Bukovský

EB Konec intervencí je na spadnutí, už se dá bilancovat, jaký to celé mělo smysl? Ještě úplně ne. Teď půjde o to, jak ustát exit, což je z celých intervencí nejsložitější. Během závazku šlo všechno docela hladce. Protože banka předem řekla, že bude extrémně transparentní při zrušení intervencí. Tahle dřívější výhoda banky se teď obrací v nevýhodu, proto objem intervencí roste.

EB Intervence zahájila centrální banka v roce 2013. Zvedl byste pro ně ruku, kdyby v době, kdy jste byl v bankovní radě ČNB, nastala obdobná situace jako před čtyřmi lety? V roce 2013 se mi zdálo, že oslabení kurzu přišlo o něco později, než mohlo. Měl bych

Evropa je v nejisté fázi a eurozóna představuje docela stabilní celek, který při sobě, i když někdy úplně ne rád, musí držet.

obavy z ukončení intervencí a zadruhé se tehdy zdálo, že to bude nakrátko. Asi bych proto byl na pochybách. Otázka je, zda ten tvrdý závazek, který banka ještě během doby navíc prohlubovala, je tou správnou taktikou. Tvrdý závazek držet kurz a sdělit s předstihem ukončení tohoto režimu ulehčuje průběh intervencí, ale o to složitější je konec. Právě jeho taktika bude zásadní.

■ Česká ekonomika je historicky nejlépe připravená na přechod od koruny ke společné evropské měně. „**Přijetí eura je z finančního pohledu určitým přerozdělením v tom smyslu, že to pomůže reálné ekonomice a zkomplikuje život finančníkům.** Ale v naší struktuře ekonomiky mi to připadá jako dobrý obchod,“ říká europoslanec **Luděk Niedermayer** (za TOP 09 a STAN). Dříve než v roce 2020 ale společná měna do Česka určitě nedorazí.

EB Lze vůbec provést exit hladce, bez zvláštních nákladů pro ekonomiku? Úplně hladce ne, protože na trhu jsou očekávání, že kurz posílí. Může se ovšem krátkodobě stát, že koruna bude trpět značnými výkyvy, neboť absence fyzických eur prodaných dopředu bude krátkodobě tlačit na oslabení kurzu. To by na jednu stranu konvenovalo centrální bance, která by mohla říci: „Vidíte, spekulanti, jak jste se spálili.“ Na druhou stranu to ale jde proti směru měnové politiky, neboť banka bude chtít, aby kurz posílil.

EB Překvapivě vysoká inflace v Česku i v eurozóně vede k tomu pustit korunu co nejdříve. Nepřesluhuje už dávno režim devizových intervencí? Okamžitě, když dojde centrální banka k závěru, že by měla zpřísnit měnovou po-

litiku, tak by to měla udělat. Závazek politiku neměnit na dlouho dopředu je podle mě diskutabilní. Dnes jsme v situaci, kdy inflace radí změnit měnovou politiku, na druhou stranu v minulém roce ekonomika zpomalila růst, i když kvůli řadě technických vlivů. Pokud ekonomika není ve fázi, kdy by rychle rostla, může být problém, zda si může dovolit podstatně silnější kurz.

Data jsou trochu mystériózní, protože loni se úplně nedařilo exportu ani při slabé koruně a evropská ekonomika byla přitom v nebývalé dobré formě. To je určitě varování, které dále komplikuje úvahu o tom, co s měnovou politikou dál.

EB Nemohl slabý kurz exportéry trochu rozmazlit? Nepochybně. Vytvořilo to příjemné podmínky, které

nyní skončí. A od začátku se mi zdálo, že pro podniky bude výzva, když kurz posílí a sejde se to se situací, kdy neobvykle rychle rostou mzdy. To jsou dva nákladové faktory – za zboží dostanete méně korun a mzdy se zvyšují, dohromady je to komplikovaná situace. Podniky často reagují změnou poměru mezi kapitálem a prací, tudíž nakupují technologie a omezují práci, což je způsob, jak tuto situaci řešit. Ale nestane se to přes noc.

EB Kde byste viděl rovnovážný kurz koruny, když pomíneme spekulativní tlaky?

Ekonomika se nakonec přizpůsobí jakémukoli kurzu. Přizpůsobí se mu ceny i mzdy. Někdy je to ale pomalé a drahé. Ale není to tak, že správný kurz je 25,50 a 26,50 je špatně. Je důležité, aby kurz neposílal do ekonomiky nějaké šoky, aby nebyl příliš volatilní, pak se ekonomika přizpůsobí. Poslední tři roky ukázaly, že život s pevným kurzem je příjemný, což zároveň vede k úvaze o přijetí eura.

EB Přijetí eura by pro ekonomiku bylo podle vás namístě, klidně i okamžitě?

Okamžitě to ani nejde, samotná procedura přijetí trvá tři roky, takže pokud bychom se tady my dva teď dohodli a měli to právo, že přijmeme euro, tak se to stane nejdřív v lednu 2020. To, že nekonáme, tak termín stále posouváme. Ekonomika je přitom na euro nebývalě dobře připravená, je dobře sladěná s eurozónou, a navíc má naše ekonomika obrovskou výhodu ve srovnání s ostatními v tom, že je zvyklá na život s velmi nízkou inflací a úroky, takže by tu nedošlo k žádnému nominálnímu šoku.

EB Co tomu tedy brání?

Přijetí eura je hra s nulovým součtem. Exportéři z toho mají benefit a někdo jiný z toho má náklad, a tím je finanční sektor. Protože finanční industrie má nyní miliardové zisky z konverzí korun. A jiná část finanční industrie má zisky z výkyvů, protože na ně finančníci sázejí. Takže vlastně přijetí eura je z finančního pohledu určitým přerozdělením v tom smyslu, že to pomůže reálné ekonomice a zkompli-

kuje život finančníkům. Ale v naší struktuře ekonomiky mi to připadá jako dobrý obchod.

Navíc v poslední době to má určitou politickou konotaci, což považuji za pozitivní. Evropa je v nejisté fázi a eurozóna představuje docela stabilní celek, který při sobě, i když někdy úplně ne rád, musí držet.

EB Takže si myslíte, že směr přibližování k eurozóně má stále silný význam?

Možná že v současné době ještě dokonce větší, hlavně z politických důvodů. Jde o hledání shody v Evropě. Výsledky unie, dokonce i ty ekonomické, nejsou vůbec špatné, ale vůle se shodnout se nachází stále obtížněji.

Množí se i případy, kdy buď země nejsou schopny nalézt dohodu, nebo to trvá dlouho, anebo ta dohoda prostě není respektována. Že ministři, tedy rada a Evropský parlament, se na něčem shodnou na základě platných pravidel a nějaká země řekne, já to neudělám. Anebo naopak, některá země udělá něco, o čem si ostatní myslí, že je to v rozporu s pravidly, a velmi těžko se spouštějí účinné procedury, které by tomu zabránovaly.

A za těchto podmínek představuje eurozóna podmnožinu unie, která sice někdy se skřípěním zubů, ale nakonec se je schopna dohodnout lépe a rychleji než ten zbytek.

EB Jak se díváte na tempo konvergence Česka k EU? V posledních letech se zdá, že země silnější pozitivní růstovou diferencí oproti Evropě negeneruje, tedy pokud zrovna nepřiteče rekordní balík evropských peněz.

Je to překvapivé a je to smutné. Konkurenceschopnost naší ekonomiky je vysoká, přesto se přibližujeme přinejlepším laxe. Já tomu říkám, že jsme narazili na skleněný strop. Když země má velmi nízké mzdy, a přitom má alespoň nějaké části ekonomiky, které docela dobře fungují, a má velmi slabý kurz, tak se růst dostaví, protože podniky využijí výhody přístupu na společný trh a na něm se jim daří.

Na počátku, kdy byl tento polštář nejen u nás obrovský, tak to umožnilo tolerovat neefektivitu, nepořádek, zlodějny či korupci. V té naší výhodě se to nejdřív ztratilo, ale

Foto: E15 Michael Tomášek

S překvapením zjišťujeme, že jsme se nedostali na úroveň bohatých evropských zemí a zároveň jsme přestali růst. Souvisí to primárně s nefunkčností státu.

postupně se polštář zmenšoval a neefektivita setrvávala.

To, co se v minulosti dalo tolerovat a nebyl to žádný problém pro růst, nyní působí jako brzda. S překvapením zjišťujeme, že jsme se nedostali na úroveň bohatých evropských zemí a zároveň jsme přestali růst. Souvisí to primárně s nefunkčností státu.

EB A jak můžeme ten skleněný strop prorazit?

V každé ze zemí, které na tento problém narazily, to je jiné. U nás u ekonomické politiky je to třeba zdanění. Musíme omezit daňové zatížení práce tak, aby si lidé nosili z práce více peněz. Když přišel Babiš s agendou lépe vybírat daně, tak je to navýsost správné. Jediná možnost, jak držet nízké daňové sazby, je dosáhnout toho, aby takové sazby lidé opravdu platili. Ale způsob, jakým se do toho pustil, začít honit trafikanty, aby řádně evidovali stokorunové tržby, a neřešit problém velkých firem, kde daně mizejí v řádu stovek milionů korun, ne-li miliard, to je svérázné české řešení. V tomhle jsme úplně mimo hlavní proud.

EB Někteří politici analytici vnímají situaci

v TOP 09 jako analogii k Titaniku. Kde ji vidíte vy?

Já doufám, že ne, věřím, že strana tu má pevnou pozici, že to je středopracivocé uskupení, silně proevropské a protipopulistické. To by mělo umět najít hodně voličů.

EB Proč tedy není populárnější, když tu navíc pravice skoro žádná není?

V současné době, a není to jen o nás, se nespokojenost lidí odráží v instantních neprogramových stranách, které slaví úspěch. Mnozí za jejich nekonkrétními hesly vidí pravici, jiní levici, jiní že to je jenom nové. To odčerpává velký voličský potenciál ostatním, kteří si za to v některých případech neobratnou politikou v minulosti mohou sami. S tím, jak se třeba ODS posunula více směrem k populismu a k protievropským postojům, tak

o to víc je nutné, aby TOP 09 svou pozici prezentovala a uspěla. Myslím, že voliče získá, ale bude to složité. Politika musí být primárně motivující prací, kterou budou chtít dělat kompetentní a poctiví lidé.

EB Myslíte, že topka má takových lidí dostatek?

Myslím, že máme v českém kontextu nadprůměrné know-how. Protože platí, že strany, které fungují tak, jak podle zákona mají, nedisponují velkými finančními prostředky a bohužel nemají velký analytický aparát. Ale také vidím, a není to problém jen naší země, že je velká mezera mezi pojetím evropské a národní politiky.

Nejen Václav Klaus dělal z Evropy otloukánka, na nějž se svalovaly problémy. To dobré se přičítalo národním politikům, to špatné Bruselu, což vytvořilo v lidech určitou percepci. Často se tu vytvářejí názory na věci bez toho, že by lidé měli znalosti o tom, o co vlastně jde. A potom to občany, ale i politiky někdy zamyká do různých silných, protievropských postojů, které voliči zohledňují.

Vyžaduje to od politiků velkou odvahu, aby správné myšlenky podpořili třeba i proti názoru části lidí, nebo dokonce jenom trpělivě vysvětlovali, jak to ve skutečnosti je, protože veřejnost to vnímá mnohdy velmi zkráceně. Pro TOP 09 je to těžká pozice.

Luděk Niedermayer (51)

Český ekonom, v letech 1996 až 2008 člen bankovní rady České národní banky, a navíc v letech 2000 až 2008 viceguvernér ČNB. Po odchodu z ČNB byl ředitelem oddělení consultingu v české pobočce poradenské a auditorské společnosti Deloitte, v níž se věnoval analýzám ve finančních institucích. V roce 2014 byl zvolen poslancem Evropského parlamentu za TOP 09 a STAN, od března letošního roku je jedním z místopředsedů jeho hospodářského a měnového výboru.

Foto dhl supply chain cz

CHARITATIVNÍ SBÍRKA. DHL Supply Chain Česká republika věnovala humanitární organizaci ADRA 120 tisíc korun. Částku logistická firma vybrala během tradiční jarní konference. Symbolický šek převzal z rukou generálního ředitele Filipa Budíka (druhý zleva) a finančního ředitele Ivo Grubera (zcela vpravo) koordinátor humanitární pomoci organizace ADRA Josef Koláček. „Finanční dar využijeme na podporu terénních pracovníků, kteří pomáhají především s odklizením následků mimořádných událostí, ale také v oblasti distribuce materiální pomoci a psychosociální krizové pomoci zasaženým obyvatelům,“ upřesnil Koláček.

Foto pigio

URUGUAY V PRAZE. V prostorách pražské restaurace s jihoamerickou kuchyní Beef Bar oznámila Adriana Dergam, budoucí honorární konzulka Uruguaye, otevření uruguayského konzulátu v Praze, které se uskuteční letos v dubnu. Na snímku zleva Adriana Dergam, uruguayský velvyslanec působící ve Vídni Bruno Javier Faraone Machado, jeden z největších exportérů uruguayského vína Daniel Pisano a spolujednatel Beef Baru Petr Lávička.

E15.CZ Zažila vaše společnost něco významného?
Pište nám na lidee15@cninvest.cz

DOBROVOLNÍK ROKU. Skupina Vienna Insurance Group každoročně oceňuje dobrovolníky z řad zaměstnanců za jejich dobročinné aktivity. Letos porota vybrala Martina Schejbalu z České podnikatelské pojišťovny, jemuž čestné uznání osobně předal generální ředitel ČPP Jaroslav Besperát (na snímku vlevo). Martin Schejbal dlouhodobě spolupracuje s neziskovými organizacemi se zaměřením na pomoc nevidomým a slabozrakým. Odborná porota ocenila vytrvalost, ochotu a solidaritu, s jakou poskytuje pomoc a podporu těmto spoluobčanům při sportovních a společenských aktivitách, které jim pomáhají zapojovat se do společnosti a vést kvalitnější a aktivnější život.

Foto vig

BEZPEČNÉ IT PROSTŘEDÍ. Společnost ESET seznámila na veletrhu Mobile World Congress veřejnost s novou službou ESET Threat Intelligence. Ta umožňuje administrátorům propojit informace o IT bezpečnosti z interní sítě s poznatky, které ESET získává z celého světa. Slovenská bezpečnostní firma v Barceloně představila i výsledky svých studií, ze kterých vyplynul nárůst malwaru pro operační systém Android o 20 procent, v případě vyděračského ransomwaru pro tuto mobilní platformu dokonce o 50 procent oproti loňskému roku. Veletrhu se účastnil management společnosti včetně generálního ředitele Richarda Marka, nového technického ředitele Juraje Malcha a obchodního ředitele Ignacia Sbamkata (na dolním snímku zleva).

Foto eset.cz

V Bulharsku sociální drama žijeme

■ Saxofonista Stefan Denoljubov přijel do Prahy jako herec představit bulharskou morální Glory. Ve filmu si zahrál koktajícího železničáře, jenž se stane loutkou v PR kampani ministerstva dopravy. Festivalově úspěšný snímek je nyní k vidění v českých kinech.

Iva Přivřelová

Glory patří do volné trilogie filmů inspirovaných novinovými titulky. Znamená to, že má reálný základ?

Ano, ale nejde o biografický film. Příběhy vycházejí jen z těch titulků. Náš předchozí snímek Lekce byl postaven na názvu článku „Učitelka vykradla banku“. Titulek, který inspiroval Glory, zněl nějak takto: „Drážník našel kufř s penězi, vrátil jej a dostal za to hodinky, které nefungovaly.“ Všechno ostatní ve filmu je fikce.

Považujete příběh železničáře, kterému ministerstvo dopravy ztratí jeho hodinky po otci, za komedii, nebo tragédii? Během natáčení nešlo o komiku, chtěli jsme být realističtí. Ale moc dobře jsme viděli, že ta realita je

tak absurdní, že bude vyvolávat i smích. Když někdo zakopne na ulici a spadne, jeho to bolí, ale vy se můžete zasmát.

Příběh poctivého člověka, kterého zdrtí lhotejné okolí, je univerzální. Vidíte v něm ale i něco typicky bulharského?

Podobné problémy znají nejspíš všude. U nás jsou jen asi koncentrovanější. Bulharsko je v EU něco jako nejhorší žák ve třídě. Ale zlepšíme se. Já byl ve škole taky ten nejhorší žák.

Vnímá Glory domácí publikum jako kritiku bulharské společnosti a politiky?

Určitě. Tato otázka by vyžadovala delší rozhovor o bulharské společnosti. Ale dá se říci, že Glory patří k málu bulharských filmů, na něž má domácí kritika i diváci stejný názor. Naše generace bohužel nezabránila dnešním problémům, nezastavila je. Nyní jsme už unavení, nechceme pořád chodit na demonstrace a mítinky. Náš boj dneska směřuje i jinými cestami. Ti filmaři, co v Bulharsku zůstali, teď protestují svou prací. Glory vyjadřuje určitý názor a nevypráví jenom o korupci.

Váš snímek nyní na bulharský film upozornil díky ceně z festivalu v Locarnu, kde uspělo i jiné bulharské morální drama Bez Boha,

Foto: Film Europe

NEŠTASTNÍK. Stefan Denoljubov hraje ve snímku Glory železničáře, kterému se jeho poctivost nevyplatí.

jež je k vidění nyní na Febiofestu. Morality jsou teď v Bulharsku v módě? Vznikají i jiné filmy, ale nedostaly ceny. Mimo Bulharsko lidi asi víc zajímají ta morální dramata. Nás už méně, protože my je žijeme. Jak rád bych natočil komedii, v níž se ukáže, jak je v Bulharsku všechno krásné.

Glory novináři rádi přirovnávají k sociálním dramům belgických bratrů Dardenneových. Souhlasíte?

Osobně bych chtěl, aby náš příští film už s ničím nesrovnávali. Lepší by bylo, kdyby něco jiného srovnávali s na-

ším snímek. Manželka se nedávno dívala na americké drama Moonlight a říkala, že je natočené jako Lekce. Bylo by pěkné, kdyby se psalo, že Američané točí podle nás.

Váš postava ve filmu koktá a působí tak ještě slabší...?

Právě o to režisérům šlo. Koktání jsem se bál, nechtěl jsem, aby nás diváci obviňovali, že chceme být zajímaví za každou cenu. Doufám, že to ve filmu vypadá přirozeně. Chodil jsem dokonce i k logopedovi, aby mě naučil koktat. Jenomže logopedové jsou zvyklí učit lidi mluvit správně. Takže jejich rady,

jak mám dýchat, mi byly k ničemu. Moje koktání znělo trapně. Nakonec jsem intuitivně udělal přesně opak, než mi radili. A fungovalo to.

Do Prahy jste přijel na festival bulharského filmu. Promítá se český film v Bulharsku?

Nejslavnějším Čechem je v Bulharsku Jiří Menzel. České filmy často promítá Český kulturní institut v Sofii. Nevím, jestli je najdete i v kinech. Za socialismu se u nás české filmy hrály. I seriály jako Nemocnice na kraji města či Arabela.

Autorka je spolupracovnicí redakce

ZPÍVALA AŽ DO KONCE. Věra Špinarová se mimo jiné proslavila tklivou verzí titulní písně z westernu Tenkrát na Západě.

Zemřela Věra Špinarová

Dušan Kütner

Ve věku pětadesátilet v neděli zemřela zpěvačka s nezaměnitelným chraplavým, výrazným altovým hlasem Věra Špinarová. Zkolabovala minulou středu při společném koncertu s Heidi Janků v Časlavi. Po zástavě srdce skončila v nemocnici ve vážném stavu, z něhož se jí nedostala.

Špinarová se narodila v Pohořelicích u Brna, většinu života ale strávila v Ostravě. Poprvé se do

povědomí veřejnosti zapsala v roce 1969 písní Music box. Zpívala tehdy se skupinami Flamingo a Majestic, kde se vystřídala s Marií Rottovou.

V dalších letech nazpívala Špinarová řadu dalších hitů. K těm nejhranějším a neznámějším patří Bílá Jawa 250, Meteor lásky nebo Raketou na Mars. Jednou z nejsilnějších písní byla od roku 1976 její verze titulní melodie z westernu Tenkrát na Západě od Ennia Morriconeho, která dostala český název Jednoho dne se vrátíš.

Většinu kariéry zpívala se skupinou Speciál. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let sice nastal ústup z dřívější slávy doprovázený úvahami o konci kariéry i bojem s alkoholem. Kariéru se jí ale podařilo nastartovat v roce 2000. V posledních letech ji doprovázel orchestr jejího syna z prvního manželství Adama Pavlíka.

Celkem vydala třináct řadových alb, z nichž největší úspěch měl Meteor lásky z roku 1982 či Best of z roku 2004.

Více E15.cz

Foto dne

Foto Reuters

NEONOVÉ UMĚNÍ. V londýnské galerii Tate Britain dnes začala výstava velšského umělce Ceritha Wyn Evanse. Na snímku je plastika s názvem „Formy ve vesmíru... ve světle (v čase)“, která je vytvořena z dvoukilometrového kabelu neonového osvětlení.

Výročí týdne

Rusko prodalo Aljašku za pár milionů

■ Takzvaná Ruská Amerika byla v době jejího prodeje do rukou Američanů pustinou, kde žili jen domorodci a pár lovců kožešin.

Ve čtyři hodiny ráno 30. března 1867 došlo ve Washingtonu k podpisu dohody, která významně změnila mapu světa. Americký ministr zahraničí William Seward a vyslanec ruského cara Eduard de Stoeckl uzavřeli vyjednávání o prodeji takzvané Ruské Ameriky, dnešní Aljašky.

Do carské pokladny díky tomu přiteklo 7,2 milionu dolarů. V dnešní měně by to bylo přibližně 123 milionů, tedy něco přes tři miliardy korun, což je asi třikrát méně, než kolik Česká republika vydává každý rok na aktivní politiku zaměstnanosti. Hypoteticky by si tak při jednoleté pauze této podpory mohli Češi koupit tři Aljašky. Přitom její rozloha činí něco přes

jeden a půl milionu kilometrů čtverečních, čímž by se do ní Česko vešlo asi tak dvacetkrát.

Nicméně vše je třeba zasadit do náležitých souvislostí.

Aljaška v té době byla víceméně neprobádané, neosídlené a nehostinné území, kterého se carská říše zmocnila na základě vybudování

několika obchodních stanic pro výkup kožešin od domorodců. Ruskou Ameriku

založil dánský mořeplavec v ruských službách Vitus Bering o století dříve. V roce 1867 měla Aljaška přibližně 32 tisíc obyvatel, z toho bylo celých 430 Evropanů.

Rusko se Aljašky zbavilo z poměrně pragmatických důvodů. Prvním byly peníze, druhým obtížná možnost teritorium vojensky bránit. Ovšem nikoli vůči Američanům, nýbrž tehdejší námořní mocnosti číslo jedna Britům. Obava byla umocněna začleněním Britské Kolumbie do korunní kolonie Kanady, čímž se Britové stali přímými sousedy Rusů. USA byly moc-

ností na vzestupu a dohoda o prodeji měla jak vybalancovat vliv Britů, tak do budoucna bránit všem potenciálním konfliktům. Proto také car za dobré služby vyplácel Stoecklovi doživotní rentu šest tisíc dolarů.

Američané pro nové území zvolili aleutský název Aljaška a těšili se ze „zahrady polárního medvěda“, jak o něm psali tehdejší posměváčci. To se změnilo nejpozději s vypuknutím zlaté horečky na Klondiku. Za samostatný stát Unie byla přijata v roce 1959 a dnes má tento největší stát necelých 750 tisíc obyvatel. /mec/

Carské Rusko prodalo před

150

lety Američanům Aljašku.

E15

E15, deník pro ekonomiku a byznys | Vydává CN Invest a. s., Komunardů 1584/42, Holešovice, 170 00 Praha 7, IČ 04312945, internet www.e15.cz | Šéfredaktorka Tereza Zavadilová | Zástupci šéfredaktorky Hana Filipová, Jan Cizner a Martin Čaban | Šéfkomentátorka Jana Havligerová | Vedoucí vydání Kateřina Baumgartnerová a Petr Dašek | Redakce E15.cz Michal Nosek | Sekretariát redakce Adéla Nová, tel.: 225 977 668, redakce@e15.cniinvest.cz | Kontakt na členy redakce jmeno.prijmeni@cniinvest.cz | Distribuce distribuce@cniinvest.cz | Marketing David Hanuš, david.hanus@cncenter.cz | Inzerce Šárka Kamarýtová, sarka.kamarytova@cncenter.cz | Číslo registrace deníku E15 – MK ČR E 17948, ISSN 1803-4543 | Deník E15 vychází od listopadu 2007 | Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele | Nevyžádané příspěvky se nevracejí | Tisk EUROPRINT a. s. | Předplatě predplatne@cpost.cz, bezpl. linka 800 300 302 | Tištěný a prodaný náklad ověřuje ABC, člen IF ABC